

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

ÚNOR 2018

Uvnitř najdete :

Soutěž v recitaci

Olympiáda v historii i dnes

Ester Ledecká

Přehazovaná

Pojedeme do divadla

Nenechte si ujít

Nepřehlédněte!

FVTP

Lyžařský výcvik

Divadélko pro školy

Naši krasobruslaři

Sportujeme

Masopust

Význam masek

Výsledky soutěží

FESTIVAL VĚDY A TECHNIKY PARDUBICE

Okresního kola 15.2. 2018 se z naší školy zúčastnila děvčata se dvěma projekty. Projekt s názvem „Závislost dnešní doby“ prezentovala Iveta Pešková a Tereza Vavřínová. Jejich projekt zaujal porotu a děvčata postoupila do krajského kola.

Projekt s názvem „I v jedné kapce se najde velká síla“ prezentovala Marcela Košnarová a Tereza Volfová. Jejich projekt nesplnil požadavky porotců, a proto do krajského kola nepostoupil.

Václav Mikulecký

F

V

T

P

FESTIVAL VĚDY A TECHNIKY PRO DĚTI A MLÁDEŽ
V PARDUBICKÉM KRAJI
XI. ročník

Iveta Pešková a Tereza Vavřínová
se s projektem
Závislost dnešní doby

zúčastnily okresního kola a postupují do krajského kola soutěže.

V Pardubicích 15. února 2018

Ing. Stanislav Medřický, CSc.
předseda hodnotitelské komise

Festival pořádá od roku 2006 Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, z. s. ve spolupráci s Pardubickým krajem a Univerzitou Pardubice.

ŠKOLNÍ KOLO V RECITACI

Ve středu 21. února se uskutečnilo školní kolo v recitaci básní a textů. Je potěšitelné, že se přednesu zúčastnilo nečekané množství žákyň a žáků. Z prvního stupně se představilo 18 a z 2. stupně 13 vystupujících, tedy celkem jedenatřicet recitátorů.

Zde jsou výsledky:

Kategorie I. 2. - 3. třída

1. Simona Matějková, 2. tř.
2. Natálie Džbánková, 2. tř., Jiří Fridrich, 3. tř.
3. Aneta Skalníková, 2. tř.

Kategorie II. 4. - 5. třída

1. místo neuděleno
2. Václav Prášek, 4. tř.
3. Štěpán Hromádka 4. tř.

Kategorie III. 6. - 7. třída

1. Nina Sodomková, 7. A postup do okresního kola
2. Natálie Fridrichová, 6. tř., Adéla Stodolová, 7. A
3. Eliška Lehká, 7. B, Michaela Hledíková, 6. tř.

Kategorie III. 8. - 9. třída

1. Tereza Kopecká, 9. tř.
2. Adéla Jetmarová, 8. tř.
3. Kristýna Mrvišová, 8. tř.

Všem zúčastněným děkujeme za vystoupení, úspěšným recitátorům blahopřejeme a Nině Sodomkové přejeme, aby se jí dařilo co nejlépe i v okresním kole.

R

E

C

I

T

A

C

E

NA HORÁCH

I v letošním roce se naši žáci účastnili lyžařského výcviku. Své zážitky nám popsala Tereza Netková.

V týdnu od 4. února jsem se opět zúčastnila lyžařského zájezdu do Branné v Jeseníku. V neděli jsme se sešli u školy. Okolo 14.00 hodiny jsme zamávali svým drahým rodičům a vyjeli... Dojeli jsme do Branné. Nejdřív jsme jeli na sjezdovku dát si lyže do lyžárny a jeli jsme na hotel Kolštejn. Navečeřeli jsme se a šli jsme do klubovny, kde jsme hráli různé hry. I další dny byly zajímavé. Každé ráno nás budil někdo jiný z učitelů. Měli jsme náročný, ale bezvadný sportovní program. Ve středu jsme šli na bowling. V pátek jsme měli zábavu, která se protáhla do 00.00 hodin.

L

Y

Ž

A

Ř

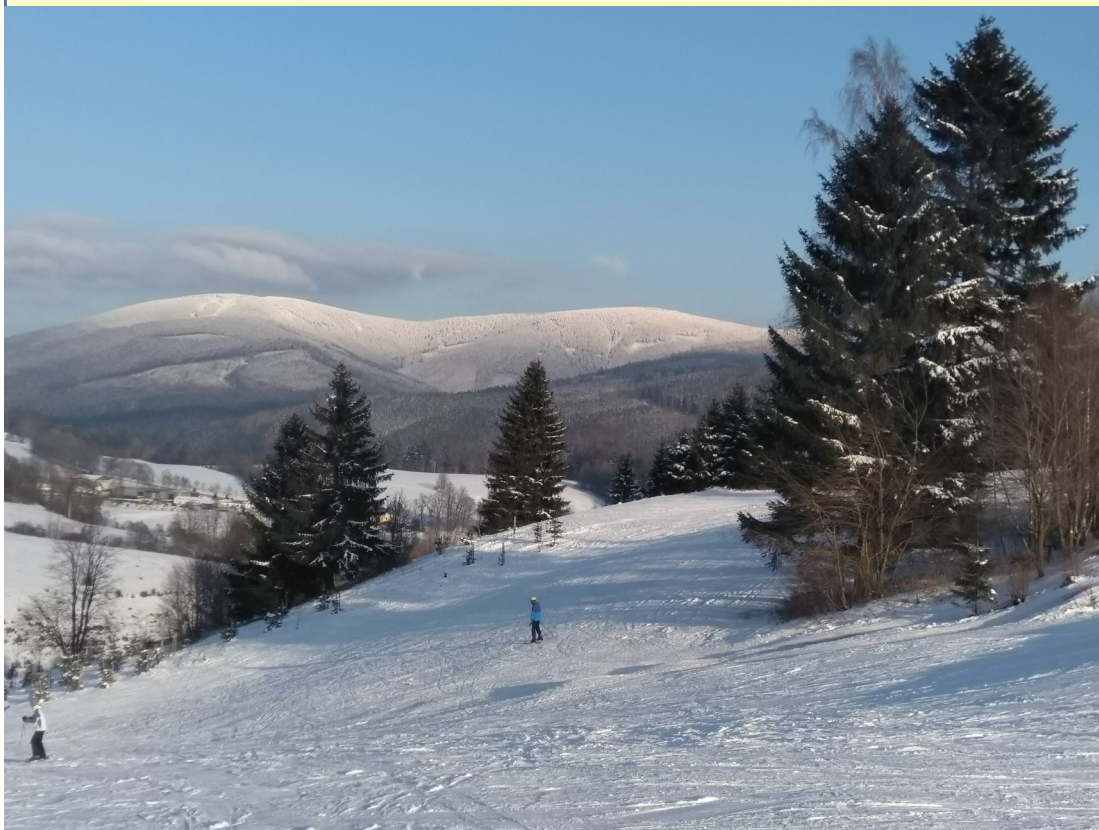
S

K

Ý

V sobotu jsme vyjeli v 9.00 hodin, zamávali jsme paní kuchařce a číšnici Andrejce a jeli jsme zpět domů do Proseče.

Tento lyžák se mi moc líbil, nejen proto, že to byl můj poslední vzhledem k tomu, že už jsem v osmičce a devátáci už nejezdí, ale hlavně proto, že tam byla bezva zábava a legrace a byli jsme prima parta.

Tereza Netková

V

Ý

C

V

I

K

OLYMPIÁDA

Olympijské hry jsou hromadná mezinárodní sportovní soutěž v mnoha různých disciplínách a sportech, za účasti sportovců z celého světa, které se pořádají jednou za čtyři roky. Svého předchůdce a vzor mají v antických olympijských hrách, konaných ve starém Řecku v Olympii na poloostrově Peloponés. Jejich zakladatelem byl podle pověsti Hérakles. Pořádají se jako: Letní olympijské hry od obnovení her v roce 1896, Zimní olympijské hry od roku 1924. Letní i zimní olympijské hry se konají jednou za 4 roky. Až do roku 1992 se konaly vždy ve stejný rok, v současnosti jsou termíny her posunuty tak, aby se po dvou letech vystřídaly. Samostatná, avšak organizačně částečně přidružená je šachová olympiáda. Od roku 2010 jsou také oficiálně pořádány i letní olympijské hry mládeže, od roku 2012 pak zimní olympijské hry mládeže.

Antické olympijské hry byly nejvýznamnější, největší a nejstarší z všeřeckých her, kterých se účastnili pouze muži. Ženy měly hry zvané héraia podle bohyně Héry. Konaly se od roku 776 př. n. l. až do roku 393 našeho letopočtu. Roku 394 zakazuje olympijské hry zvláštním ediktem Theodosius I..

V roce 426 pak byl vydán rozkaz ke zbourání chrámů a soch v Olympii. Dílo zkázy bylo dokonáno zemětřeseními v letech 522 a 551.

15. listopadu 1859 se v Athénách 20 000 diváků stalo svědky sportovních klání 300 soutěžících na prvních novořeckých olympijských hrách. Hlavní zásluhu na jejich uspořádání měl hrdina osvobozovacích bojů, Evangelos Zappas, který jejich organizaci věnoval nejen značné úsilí, ale i celý svůj majetek. Myšlenka uspořádat novořecké olympijské hry se zrodila v Pyrgu. Bylo to krátce po osvobození Řecka z turecké nadvlády, kdy se místní městská rada rozhodla pro obnovení her přímo v Olympii. Měly se konat každé čtyři roky 25. března, tj. na Den řecké nezávislosti. Nepříznivé podmínky v Olympii (bažinaté území plné komáru představovalo velkou hrozbu malárie) vedly k tomu, že se nakonec hry konaly až v listopadu a v Aténách. Hry se pak konaly ještě v letech 1870, 75 a 89. Pierre de Coubertin se několik let věnoval studiu tělovýchovných systémů v anglosaském světě. Své poznatky zpracoval v několika knihách a zároveň usiloval o jejich začlenění do francouzského výchovného systému. Když viděl, že jeho literární činnost nezbudila dostatečný zájem, rozhodl se přejít k činům. V roce 1888 se rozhodl, že obnoví olympijské hry. Okamžitě začal pro tento záměr shánět podporu v okruhu svých známých a přátel a 25. listopadu 1892 vystoupil s touto myšlenkou veřejně na schůzi k 5. výročí založení *Francouzské unie atletických sportů*.

Zimní olympijské hry 2018: Datum konání: 9. 2. 2018 – 25. 2. 2018

Česká účast: 95 sportovců

Počet sportů: 15

Počet disciplín: 102

Na hrách v Pchjongčchangu se rozdělvalo 102 sad medailí. Sedm cenných kovů získala česká výprava. Vedle šampionky v lyžařském super-G a obřím slalomu na snowboardu Ledecské přidali stříbrné medaile rychlobruslařka Martina Sáblíková a biatlonista Michal Krčmář, bronz získaly rychlobruslařka Karolína Erbanová, biatlonistka Veronika Vítková a Eva Samková ve snowboardcrossu.

Šimon Lustyk, Filip Skalník

Ester Ledecká (* 23. března 1995 Praha) je česká snowboardistka a alpská lyžařka. Na Zimních olympijských hrách 2018 v Pchjongčchang získala dvě zlaté medaile, když nejprve vyhrála superobří slalom v alpském lyžování a o týden později ovládla paralelní obří slalom na snowboardu. Jako první sportovec v olympijské historii tak vyhrála na jedné zimní olympiádě disciplíny s různým vybavením. Po Afise Rezcovové se stala druhou olympioničkou, která získala zlaté medaile ve dvou různých sportech, a vůbec první ženou, které se to podařilo na jedné zimních olympijských hrách. Je i prvním českým alpským lyžařem, který vyhrál olympijské zlato, a prvním olympionikem v historii, startujícím v lyžařských i snowboardových disciplínách. Ve snowboardingu je také mistryní světa z paralelního a obřího paralelního slalomu. V letech 2016 a 2017 vyhrála anketu Král bílé stopy.

SPORTOVNÍ KARIÉRA

Je dvojnásobnou juniorskou mistryní světa ve snowboardingu, neboť na šampionátu v roce 2013 vyhrála závody v paralelním slalomu i paralelním obřím slalomu.

V paralelním slalomu patřila v roce 2013 mezi 10 nejlepších žen světa.

Ve slovinské Rogle vyhrála dne 18. ledna 2014 poprvé závod Světového poháru.

Na Zimních olympijských hrách 2014 v Soči soutěžila ve dvou disciplínách.

V paralelním obřím slalomu se umístila na 7. příčce,

v paralelním slalomu pak na

6. pozici.

Na MS v akrobatickém lyžování

a snowboardingu 2015 v

paralelním slalomu žen po

dobře zajaté jízdě v kvalifikaci,

kde po dvou jízdách obsadila

konečné 2. místo, úspěšně

pokračovala i v dalších kolech.

V osmifinále porazila

Japonku Tomoku Takeučiovou, ve čtvrtfinále zvítězila nad Jekatěrinou

Tuděgeševovou z Ruska, v semifinále porazila rakouskou závodnici Marion

Kreinerovou a ve finále po chybě rakouské závodnice Julie Dujmovitové dojela s

velkým náskokem do cíle a získala zlatou medaili. Na MS 2017 získala zlato v

paralelním obřím slalomu^[1] a stříbro v paralelním slalomu.

V celkovém hodnocení Světového poháru ve snowboardingu v paralelních disciplínách

zvítězila v roce 2016 a 2017, získala tedy dva velké křišťálové glóby. Malý křišťálový

glóbus vybojovala v roce 2016, když zvítězila v hodnocení závodů paralelního obřího

slalomu. Jako velká favoritka vyhrála v roce 2018 na Zimních olympijských

hrách v Pchjongčchangu zlatou medaili, což se jí podařilo týden po nečekaném triumfu

v lyžařském Super-G. Stala se tak druhou ženou olympijské historie (po Anfise

Rezcovové), která získala zlato ve dvou sportech, a první ženou, která tak učinila na

jedné zimních olympijských hrách. Věnuje se i sjezdovému lyžování, od roku 2016 závodí ve

Světovém poháru. Absolvovala Mistrovství světa 2017, kde bylo jejím nejlepším

výsledkem 20. místo v kombinaci. Na Zimních olympijských hrách 2018 se v obřím

slalomu umístila na 23. pozici a v následném Super-G překvapivě získala zlatou

medaili, když o jednu setinu sekundy porazila Rakušanku Annu Veithovou. Triumf

znamenal největší úspěch v historii českého sjezdového lyžování, neboť předchozími

vrcholy byly bronzové olympijské medaile Olgy Charvátové ze sjezdu v Sarajevu

1984 a Šárky Strachové ze slalomu ve Vancouveru 2010. BBC označilo vítězství Ledecké

za „jeden z nejúžasnějších olympijských příběhů všech dob“.

S

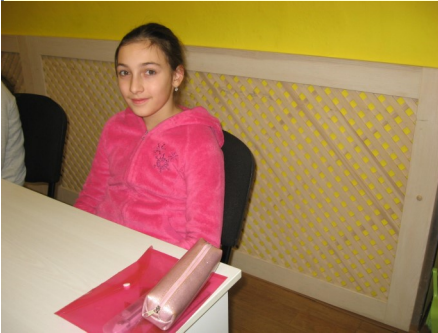
OLYMPIÁDA JEŠTĚ JEDNOU

aneb

Okresní kola vědomostních soutěží

V lednu a únoru se konala v Chrudimi v domě dětí okresní kola vědomostních soutěží. Některých z nich se zúčastnili také naši žáci.

O

24. ledna se do Chrudimi vydala Zuzka Roušarová. Čekala na ni počítání, protože jela na matematickou olympiádu.

Dalším obvyklým předmětem je český jazyk. Na olympiádě v tomto jazyce byla 29. ledna Nela Doležalová.

U

A zkusila si to za dva týdny, 14. 2., také v angličtině. Nebyla z naší školy jediná. Jeli také kluci, Jirka Janecký a Šimon Lustyk. Druhý jmenovaný vyhrál svoji kategorii

7. tříd. Tato kategorie nemá, bohužel, krajské kolo. Jirka byl v kategorii osmých tříd 4., čímž se stal druhým náhradníkem našeho okresu pro krajské kolo ve své kategorii.

Zástupci šestých a sedmých tříd se 20. února vypravili na zeměpisnou olympiádu. Byli to sedmáci Filip Skalník a Tereza Černecká, šestáčky Tereza Macháčková a Veronika Drahošová.

Všem děkujeme za reprezentaci školy, našim úspěšným angličtinářům blahopřejeme k úspěchu.

Blanka Stodolová

T

Ě

Ž

Í

M

E

MASOPUST

Masky bývaly a jsou dodnes velmi rozmanité. Některé, zejména ty zvířecí, jsou velmi staré a pocházejí z doby před rozšířením křesťanství. Lidi vždy lákalo brát na sebe podobu zvířat a s ní i jejich vlastnosti – sílu, lstivost a další, které jim připisovali. Masky zvířat se v Evropě užívaly po celý středověk, a to zejména v období zimního slunovratu a v průběhu zimních měsíců. Dokonce se objevovaly v kostelích a chrámech, kam se lidé chodili nejen modlit, ale také zpívat a tancovat. Mnoho set let se církev kvůli tomu rozčilovala a vydávala přísné zákazy, které brojily proti zábavám v kostelích a na hřbitovech. V průběhu staletí se reje masek omezily převážně na masopust, který byl vždy rozverný a stal se příležitostí pro jejich uplatnění. Se zánikem spousty lidových zvyků a obyčejů mizely pozvolna i maskary. Až v poslední čtvrtině 19. století se začaly znovu obnovovat. Velkou zásluhu na tom měli národopisní pracovníci a další nadšenci, kteří v lidových zvycích viděli způsob ovlivňování českého vlastenectví. A tak masopustní průvody a také jednotlivé typy masek, které dnes považujeme za tradiční, pocházejí až z novější doby, i když jejich základ je skutečně prastarý.

Kdo je pod maskou

Každá maska má typický způsob chování, podle něhož hraje svou roli. Další záleží na fantazii a také trochu na hereckých schopnostech toho, kdo se pod ní skrývá. Každá postava vyjadřuje určitý typ, a proto bylo někde zvykem je dělit na červené – pěkné – a černé – škaredé (Hlinecko). Někdy masky sehrávaly v domech malá divadelní představení podle daného scénáře. Jejich cílem bylo pobavit místní i sebe, způsobit chaos a nepořádek, zatancovat si s děvčaty... V každém kraji se tradice vyvíjely jinak, těžko by se hledaly dva stejné masopustní průvody.

Typy masopustních masek:

Jak vypadaly jednotlivé druhy masek v dávné minulosti, víme pramálo. Naše znalosti nesahají hlouběji než do 19. století. Je možné, že některé masky, jež jsou dnes základem každého masopustního průvodu, ani neexistovaly nebo vypadaly zcela jinak. Je rovněž pravděpodobné, že se strojily masky, o nichž se nezachovaly žádné doklady, v průběhu času zanikly a dnes je neznáme. Jako důkaz těchto proměn slouží desítky nových masek, které v současné době vznikají. Některé si lidé oblíbí, jiné nepřežijí jeden nebo dva roky. A v minulých staletích to bylo jistě obdobné.

MEDVĚD:

Medvěd je snad jediná maska, o níž víme, že patří k nejstarším a její historie je mimořádně dlouhá. Maska je poměrně náročná a tvoří ji buď obrácený kožíšek, anebo oděv z pytlaviny, prošitý či omotaný slámou nebo hrachovinou – usušené stonky hrachu. Celou masku by měla korunovat medvědí hlava, slaměná čepice, případně slaměný ocas nebo zvonec. Medvěd většinou nechodí sám, ale spolu s medvěďákem, který ho vodí na řetěze a občas ho přetáhne býkovicem. Naoko ho tak trestá za neposlušnost. Ženy a dívky z každého domu si s ním musely zatancovat – odmítnout nešlo, když byl někdy příliš dotěrný a rozverný. Ženy při tanci často vyskakovaly vysoko, to aby jim vyrostl vysoký len nebo konopí. Hospodyně se vždy snažily medvěďům tajně odtrhnout kousek hrachoviny, kterou pak dávaly drůbeži, aby dobře seděla na vejcích. Medvědi se bránili tím, že mezi hrachovinu ukryli pichlavé trní, aby jim alespoň kousek „obleku“ zbyl. Mnozí se těší hlavně na oblíbený zvyk popadnout některou z přihlížejících dívek či žen a vyválet ji na zemi ve sněhu.

BRŮNA:

Jde o severočeskou variantu klisny. Představovala koně, který se spíš podobal žirafě, velbloudu nebo koze, na hlavě měla rohy. Jejím cílem bylo budit hrůzu. Často s ní chodil ještě společník, někdy v masce žida, který ji vodil na opratích.

ŽID:

Postava Žida měla na hlavě cylindr, obličej kryly dlouhé vousy, přes rameno byl přehozený ranec nebo pytel, mohl mít i hrb. Oblečený byl do dlouhého kabátu nebo do štrapatého kostýmu z barevných odštívků. Židé patřili k maskám, které vytvářely chaos, a jejich chování nebylo zrovna laskavé. Kdysi dávali každému na potkání šňupnout a požadovali za to peníze, kdo nedal, dostal ránu pytlem. Také rádi smlouvali a prodávali, často něco co předtím ukradli. Jinde zase děvčatům prodávali tkanice a pentle, měřili a stříhali dřevěnými nůžkami. Moc jim to nešlo, a tak raději píchali děvčata do rukou. Také dnes nabízejí tretky nebo se vnucují jako holiči, ale zaplatit chtějí pořád.

NAŠI KRASOBRUSLAŘI

V lednu a únoru jsme jezdili na bruslení:

TURNAJ V PŘEHAZOVANÉ

V pátek 23.2.2018 proběhl v naší tělocvičně turnaj tříd v přehazované – jednodušší období volejbalu. Ke klání se dostavilo 5 družstev – vždy po jednom družstvu z každého ročníku a kombinované družstvo učitelů, žáků a přátel školy. Boje o body byly od počátku velmi tvrdé.

Ve skupině starších a zkušenějších se vzájemně utkali žáci 8., 9. třídy a kombinované družstvo. V systému hry každý s každým se často stane, že všechna družstva jednou prohrají a jednou vyhrají. Tak se stalo i v našem turnaji a muselo se počítat skóre. Zvítězilo kombinované družstvo

(Tereza Vášková, Iva Šafránková, Romana Pešková, Mirek Dvořák, Petr Košnar, Jan Stodola) před družstvem žáků 9.řídy (Eliška Nekvindová, Lucie Lacmanová, Natálie Rychová Pavel Soukal, Tobiáš Svoboda, Jakub Hledík). Na třetím místě se

umístilo družstvo žáků 8.tří (Šárka Hurychová, Alice Bukáčková, Kristýna Mrvišová, Andrej Češka, Václav Beránek, Jiří Janecký). Mezi mladšími se střetla družstva 7. třídy (Liliana Poslušná, Veronika Janková, Andrea Tulachová, Filip Romportl, David Sodomka, Josef Kvapil) s družstvem žáků 6. třídy Veronika Drahošová, Alena Zavadilová, Natálie Jelínková, František Odehnal, Marek Soukal, Michal Čech). Družstva spolu sehrála dva zápasy, které oba vyhráli sedmáci. V přípravném zápase pak ještě 8. třída porazila družstvo žáků 7. třídy.

Sportovní odpoledne se vydařilo, všichni byli unaveni a vlastně zvítězili všichni, kteří si přišli zaspportovat.

Mgr. Jan Stodola

S

P

O

R

T

U

J

E

M

E

POJEDEME DO DIVADLA

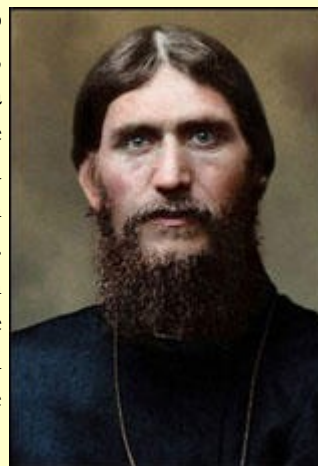
V úterý 27. března pojedeme do Pardubic na další divadelní představení, tentokrát na hru Rasputin. Už se moc těšíme a také nás zajímalo, o čem tato hra bude:

Víc než polovina Rasputinova života je zahalena temnotou a jeho smrt se stala legendou. Píše se rok 1948 a Maria Rasputin pracuje na knize vzpomínek při

příležitosti 30. výročí vyvraždění Romanovců, rodiny posledního ruského cara. Její otec Rasputin byl mystik, který hrál důležitou roli v životě Mikuláše II., jeho ženy carevny Alexandry Fjodorovny a mladého careviče Alexeje. Rasputinův osud sledujeme v době, kdy je už znám jako „svatý“ muž, mívá nezřídka vidiny a stále

častěji v sobě cítí božství. Jeho léčitelské schopnosti jsou známy široko daleko, on sám jim nerozumí, připadá si jenom jako nástroj Boha. Léčí careviče, ale nezůstává jenom u toho. Přemlouvá cara, aby nevstoupil do války, stává se nejbližším přítelem carevny Alix a získává politický vliv, čímž se leckomu zprotiví. Spousta lidí by záhy Rasputina nejraději odstranila. Zničit muže, jemuž je carská rodina bezvýhradně oddaná, se ale ukáže jako tvrdý oříšek.

Grigoriy Jefimovič Rasputin byl skutečnou historickou postavou. Byl to ruský mystik, který měl velký vliv na poslední ruské vládce z dynastie Romanovců. Rasputin hrál důležitou roli v životě cara Mikuláše II., jeho ženy carevny Alexandry Fjodorovny a mladého careviče Alexeje.

Lada Zindulková, Andrea Tulachová

DIVADÉLKO PRO ŠKOLY

Do Pardubic pojedeme až koncem měsíce, ale zhlédnout prima představení jsme měli možnost už ve čtvrtek 1. března.

Do prosečské sokolovny za námi přijeli herci Tomáš Klement a Alexandr Andrejs z hradeckého Divadélka pro školy, aby nám přiblížili tvorbu Karla Čapka.

Žáci 1. stupně a MŠ se tak mohli radovat z Devatera pohádek, pro starší žáky 2. stupně měli herci připraven průřez spisovatelovou tvorbou. Viděli jsme ukázky z povídek, ze hry Loupežník, Bílá nemoc, Adam stvořitel. O co méně bylo herců do počtu, o to více nám vynahradili na humoru a zábavě.

Obě představení se nám moc líbila a budeme se těšit, až za námi zase zástupci tohoto divadla přijedou.

NENECHTE SI UJÍT:

Zima je tady!

Š

O

T

E

K

Odkazy:

mimibazar.cz

novinky.cz

www.google.com

www.i-creative.cz

<http://www.icej.cz/>

ŠKOLNÍ
ČASOPIS ROKU 2015

KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012